

Potențialul educațional al utilizării Facebook de către studenți în două universități din Romania

Valentina Iuliana Manea¹, Gabriel Gorghiu², Dragoș Daniel Iordache³

¹Universitatea Tehnică de Construcții București, Bd. Lacul Tei, Nr. 124, București

²Universitatea Valahia din Târgoviște, Bd. Carol I, Nr. 2, 130024, Târgoviște

³Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică – ICI București Bd. Mareșal Averescu, Nr. 8-10, 011455, București

E-mail: valentinamanea@yahoo.com, ggorghiu@yahoo.com, iordache@ici.ro

Rezumat. Facebook este cea mai populară rețea de socializare din zilele noastre. Această popularitate a făcut ca Facebook să fie un subiect important de cercetare, mai ales în ceea ce privește impactul utilizării în rândul tinerilor. În acest articol este prezentată o analiză a caracteristicilor utilizării Facebook de către studenții de la două universități din țară: Universitatea Tehnică de Construcții București și Universitatea Valahia din Târgoviște. Rezultatele arată că diferențele sunt marginal semnificative în ceea ce privește mărimea rețelei și intensitatea utilizării la nivel de gen, în sensul că studentele au un număr mai mare de prieteni și petrec mai mult timp pe Facebook decât studenții. În ceea ce privește scopul utilizării, studenții sunt în primul rând interesați să utilizeze Facebook pentru a comunica cu prietenii, în al doilea rând pentru a păstra legătura cu foștii colegi de liceu și în al treilea rând pentru a afla ce este nou. Legat de utilitatea educațională, studenții consideră ca Facebook este în primul rând util pentru colaborare, în al doilea rând pentru informare și în al treilea rând pentru participare activă.

Cuvinte cheie: Facebook, situri web pentru rețele sociale, utilizare Facebook în scop educațional, motive ale utilizării Facebook, utilitate Facebook.

1. Introducere

Utilizat în mod egal atât de tineri, cât și de cei mai puțin tineri, Facebook a devenit o parte importantă din viața studenților. În ciuda popularității și utilizării la scară largă a Facebook-ului de către studenți, utilizarea sa în scopuri educaționale nu beneficiază de același succes. Totuși, din ce în ce mai multe cadre didactice universitare consideră că Facebook poate fi util și la nivel academic, nu doar la nivelul socializării (Grosbeck et al., 2011).

Unul dintre cele mai importante avantaje ale Facebook este reprezentat de viteza foarte mare cu care utilizatorii săi obțin informații noi. Acest lucru

îi ajută să rezolve problemele într-un mod eficient, ceea ce poate fi de ajutor pentru a îmbunătăți performanțele de învățare ale studenților. De asemenea, comparativ cu platformele tradiționale de e-learning, pe Facebook se pot obține foarte ușor statistici de utilizare. Prin urmare, cercetătorii au început să studieze principalele motive pentru care studenții folosesc Facebook-ul, modul în care utilizarea acestuia îi influențează și ceea ce gândesc despre acest subiect. Cei mai mulți studenți folosesc Facebook zilnic în principal pentru a menține legături cu persoane cunoscute (Tosun, 2012; Iordache, 2014). Când oamenii se află la distanță, ei pot folosi Facebook pentru a păstra legătura unii cu ceilalți (Ellison et al., 2007).

Numărul utilizatorilor de Facebook în România a crescut în mod spectaculos, ajungând la opt milioane în martie 2015, dintre care aproape 30% din grupa de vârstă 25-29 ani (Facebrands.ro, 2015). Cu toate acestea, numărul studiilor bazate pe metode cantitative care discută motivele pentru care studenții din România utilizează Facebook, valențele educaționale ale Facebook și relația dintre utilizarea Facebook și activitatea la universitate, precum și diferențele de gen, este relativ mic.

În acest articol se prezintă o analiză a caracteristicilor și valențelor educaționale ale utilizării Facebook de către studenții din două universități din România. Eșantionul a fost colectat în mai-iunie 2015. Întrebările de cercetare pentru acest studiu sunt următoarele:

- Care sunt caracteristicile utilizării Facebook: mărimea medie a rețelei de prieteni, câți dintre aceștia sunt studenți, frecvența și durata utilizării ?
- Care sunt motivele utilizării Facebook de către studenți și în ce măsură sunt legate de contextul universitar ?
- Cum se manifestă utilitatea educațională a Facebook?
- Care sunt variațiile pe profil universitar și gen?

Aceste întrebări fac parte dintr-un studiu mai amplu privind utilizarea Facebook de către studenți, pe baza unei colaborări între cercetători din România și Lituania, care s-a concretizat într-un instrument de evaluare administrat în cadrul unui studiu pilot în Lituania și România. Pe baza rezultatelor obținute, instrumentul de evaluare a fost rafinat și administrat din nou în 2015.

Restul acestui articol este organizat după cum urmează. În secțiunea 2 se prezintă o serie de abordări recente în studiul utilizării Facebook în context universitar. În secțiunea următoare se prezintă metoda și variabilele utilizate

în acest studiu. În continuare se prezintă și se analizează rezultatele obținute în trei secțiuni: caracteristicile utilizării Facebook de către studenți, motivele utilizării și utilitatea educațională a Facebook. În cadrul fiecărei secțiuni se analizează variațiile pe profil de studii și gen. Lucrarea se încheie cu concluzii și direcții de continuare a cercetărilor.

2. Abordări recente în utilizarea Facebook

2.1 Utilizarea Facebook în context universitar

Deși utilizarea Facebook-ului a crescut exponențial, cercetările legate de avantajele educaționale ale Facebook constituie încă un domeniu în curs de dezvoltare.

În zilele noastre, tot mai mulți oameni folosesc Facebook zi de zi pentru a fi conectați cu ceilalți. Unii chiar păstrează paginile lor de Facebook deschise și verifică periodic evenimentele noi sau mesajele primite. Acest lucru oferă un avantaj considerabil Facebook-ului comparativ cu platformele de e-learning și BBS (bulletin board system). Cu toate acestea, pentru a avea cu adevărat succes în utilizarea Facebook-ului în scopuri educaționale, trebuie luate în considerare aspectele legate de conectarea socială. Mazer et al. (2007) au arătat că “auto-dezvăluirea” (self-disclosure) cadrelor didactice pe Facebook poate influența negativ credibilitatea cursului așa cum este percepută de studenți. Astfel, eficiența utilizării Facebook în educație diferă în funcție de modul de utilizare a opțiunilor oferite de platformă.

În urma unui studiu realizat pe un eșantion de 172 de studenți, Sheldon (2008) a identificat șase motive pentru care aceștia utilizează Facebook: menținerea relațiilor, modalitate de petrecere a timpului, comunități virtuale, divertisment, recreere și compania celorlalți. Interesant, educația nu a fost unul dintre aceste motive.

Madge et al. (2009) au constatat că doar un număr mic de studenți au folosit Facebook pentru a discuta despre activitatea academică cu colegii lor, în timp ce majoritatea nu a comunicat cu personalul academic pe Facebook. Această constatare este susținută și de Ophus și Abbitt (2009), care a arătat că un număr foarte redus de studenți au intrat în contact cu personalul didactic pe rețeaua de socializare.

Jong et al. (2014) au realizat un studiu cu scopul de a investiga valoarea educațională a utilizării Facebook comparativ cu cea a altor medii sociale disponibile pe Internet, cum ar fi sistemul “bulletin board system” (BBS). La studiu au participat 387 de subiecți la un sondaj care au fost chestionați cu privire la utilizarea Facebook-ului, platformelor tip BBS și a platformelor de e-learning. Rezultatele au arătat că 81% dintre subiecți au discutat cu colegii lor de pe Facebook probleme legate de cursuri. În al doilea rând, discuțiile colegiale legate de probleme de învățare au fost evaluate a fi a pe locul 4 din 6 motive luate în considerare pentru utilizarea Facebook în acest studiu. Rezultatele au arătat că platformele tip BBS stau mult mai bine decât Facebook în privința accesului utilizatorilor la înregistrări ale comunicărilor din trecut. Avantajele Facebook sunt mai evidente la nivelul confortului în partajarea resurselor educaționale, accesului la postările profesorilor și al interacțiunii cu alți utilizatori.

Utilizarea Facebook-ului ca sursă de informații a condus la dezvoltarea unor instrumente de evaluare. Asghar (2015) a elaborat o scală cu 21 de itemi – ISFS (Information Seeking through Facebook Scale) pentru a măsura căutarea informațiilor pe Facebook. ISFS fost administrat unui număr de 150 de utilizatori de Facebook, cu scopul de a analiza itemii pentru determinarea validității fapt care a condus la o scală rafinată de 21 de itemi. Această scală poate fi un punct de plecare și pentru studiul comportamentelor studenților de căutare a informațiilor utile. Știind mai multe despre modul în care studenții folosesc și caută informații pe Facebook poate fi util pentru înțelegerea modului de a sprijini studenții din punct de vedere academic.

Studenții din învățământul superior pot folosi tehnologia și ca mijloc de a comunica și de a cere ajutor de la personalul academic. Studiul realizat de Amador & Amador (2014) descrie modul în care un număr mic de studenți au folosit o rețea socială pentru a cere ajutor de la un consilier academic. Rezultatele indică faptul că participanții consideră utilizarea rețelei de socializare ca fiind benefică pentru a solicita ajutor și au fost receptivi la interacțiunea mediată electronic cu personalul din învățământul superior.

Studiul realizat de Hamid et al. (2015) se concentrează pe folosirea rețelelor de socializare de către studenți în interacțiuni student-student și student-profesor. Rezultatele studiului realizat în universități Malaiezia și Australia au arătat că studenții au identificat o serie de rezultate pozitive

legate de interacțiunea cu colegii dar și cu profesorii prin intermediul rețelelor de socializare.

2.2 Studii privind utilizarea Facebook în România

În ultimii ani, au fost elaborate o serie studii care au avut ca obiect impactul rețelelor de socializare în rândul studenților români. S-a încercat investigarea principalelor motive care îi de termină pe studenți să folosească rețelele de socializare (Băltărețu & Balaban, 2010), explorarea potențialului creativ al utilizatorilor de Facebook (Popa & Marhan, 2013) și analiza comparativă a utilizării rețelelor de socializare de către studenții din mai multe țări.

Un studiu comparativ privind utilizarea Facebook de către studenți din Lituania și România, pe baza datelor din studiul pilot, evidențiază diferențe semnificative atât în ceea ce privește numărul mediu de prieteni cât și, frecvența și durata utilizării (Iordache et al., 2015).

Un alt studiu analizează motivele și caracteristicile utilizării Facebook de către studenții de la o universitate cu profil economic din România (N=414) și variațiile pe program de studii și gen (Balog et al., 2015). Rezultatele arată că studenții utilizează Facebook mai ales pentru a comunica cu prietenii și a afla ce este nou în universitate. În ceea ce privește variația pe program de studii, studenții la licență au un număr mai mare de prieteni și petrec mai mult timp pe Facebook decât studenții la master. De asemenea, rezultatele arată diferențe de gen, valorile medii pentru mărimea rețelei de prieteni, frecvența și durata utilizării fiind mai mari pentru studente decât pentru studenți.

Într-o altă lucrare recentă care utilizează date din același eșantion, Balog & Pribeanu (2015) au prezentat un model multidimensional al utilității Facebook pentru studenți. Utilitatea Facebook a fost conceptualizată ca un construct global cu trei dimensiuni: utilitate socială, utilitate pentru informare și utilitate pentru colaborare. Cele trei dimensiuni se referă la aspecte ale utilității Facebook care sunt relevante în contextul învățării sociale. Modelul a fost testat pe un eșantion de 414 observații reprezentând percepții ale studenților dintr-o universitate din România.

3. Metodă

3.1 Participanți și eșantion

Chestionarul a fost administrat în lunile mai-iunie 2015 unor studenți de la două universități din țară: Universitatea Tehnică de Construcții București și Universitatea Valahia din Târgoviște.

Studenții au fost rugați mai întâi să completeze informații generale (facultate, program și an de studii, vârstă, sex), să răspundă la o serie de întrebări privind utilizarea Facebook (mărime rețea, frecvență și timp de utilizare) și apoi să evalueze mai mulți itemi pe o scală Likert de 7 puncte.

Chestionarele primite au fost examinate pentru completitudinea completării. După eliminarea celor care aveau date incomplete sau greșit completate a rezultat un eșantion de lucru cu 431 observații (243 bărbați și 188 femei). Vârsta participanților este cuprinsă între 18 și 52 de ani cu o medie de 23.29 ani ($SD=6.07$).

Din punctul de vedere al programului de studii, 370 sunt studenți la licență, 59 studenți la master și 2 sunt doctoranzi. Din punctul de vedere al profilului, 227 sunt studenți la facultatea de construcții, 125 la facultăți de inginerie (majoritatea la inginerie electrică) și 79 la facultăți cu alt profil (economic, juridic, științe, arte etc.).

Tabelul 1. Mărimea rețelei, frecvența și durata utilizării

No.	Variabila	M	SD
FBf	Număr de prieteni în rețeaua Facebook	751.88	840.95
FBfS	Număr de prieteni Facebook care sunt studenți	322.06	463.61
FBfSu	Număr de prieteni Facebook care sunt studenți în universitate	87.38	116.05
FBfPu	Număr de prieteni Facebook care sunt cadre didactice în universitate	4.14	12.07
DaysW	Câte zile pe săptămână folosiți Facebook	6.29	1.44
LogDay	De câte ori pe zi când intrați pe Facebook	2.90	0.89
MinDay	În medie, câte minute pe zi utilizați efectiv Facebook	77.93	105.26

3.2 Variabile utilizate

În ceea ce privește caracteristicile utilizării, au fost colectate următoarele informații: numărul de prieteni Facebook (mărimea rețelei), numărul de

prieteni care sunt studenți, numărul de prieteni care sunt studenți în universitatea respectivă, numărul de prieteni care sunt cadre didactice în universitatea respectivă, frecvența utilizării (zile pe săptămână), numărul de logări pe zi și numărul mediu de minute pe zi. Variabilele utilizate, media (M) și abaterea standard sunt prezentate în Tabelul 1.

Frecvența zilnică a utilizării este măsurată pe o scală de la 1 la 4, astfel: 1=0 dată, 2=de două ori, 3=de trei ori și mai des, 4= log continuu.

În afara datelor privind caracteristicile utilizării, în cadrul acestui studiu este analizat un set de 18 variabile asociate cu motivele utilizării (FB1-FBU10) și utilitatea Facebook pentru studenți. Variabilele utilizate, media (M) și abaterea standard (SD) sunt prezentate în Tabelul 2.

Tabelul 2. Motivele utilizării și utilitatea pentru studenți

No.	Variabila	M	SD
FBU1	Utilizez Facebook pentru a afla informații despre alte persoane	4.32	1.72
FBU2	Utilizez Facebook pentru a afla ce se întâmplă în universitate	4.38	1.79
FBU3	Utilizez Facebook pentru a intra în contact cu noi persoane	4.19	1.90
FBU4	Utilizez Facebook pentru a primi sfaturi cu privire la lucruri de care sunt interesat	4.38	1.74
FBU5	Utilizez Facebook pentru a obține acces la resurse comune	4.40	1.69
FBU6	Utilizez Facebook pentru a participa în grupuri de interes	4.45	1.82
FBU7	Utilizez Facebook pentru a păstra legătura cu foștii colegi de liceu	5.14	1.67
FBU8	Utilizez Facebook pentru a găsi (localiza) vechi prieteni	4.99	1.77
FBU9	Utilizez Facebook pentru a comunica cu prietenii mei	5.81	1.42
FBU10	Utilizez Facebook pentru a afla ce este nou	5.12	1.67
US1	Utilizarea Facebook îmbunătățește participarea în activități colective	4.59	1.60
US2	Utilizând Facebook pot prezenta mai bine activitatea mea din universitate altor persoane	3.98	1.72
UI1	Utilizând Facebook sunt mai bine informat cu privire la evenimentele de interes din universitate	4.54	1.66
UI2	Utilizând Facebook obțin informații utile de la persoane din universitate	4.67	1.57
UI3	Pe Facebook pot găsi resurse utile pentru activitatea mea din universitate	4.31	1.69
UC1	Utilizarea Facebook îmbunătățește comunicarea între colegi	4.94	1.70
UC2	Utilizarea Facebook încurajează crearea de grupuri academice bazate pe interese și nevoi similare	4.89	1.63
UC3	Utilizarea Facebook îmbunătățește activitatea de grup a studenților	4.91	1.57

Utilitatea pentru studenți este un construct multidimensional cu trei dimensiuni cu relevanță educațională (Balog & Pribeanu, 2015) : utilitate socială (US1, US2), utilitate pentru informare (UI1, UI2, UI3) și utilitate pentru colaborare (UC1, UC2, UC3).

Pentru analiza statistică a datelor a fost utilizat SPSS 15 for Windows. Semnificația statistică a diferențelor a fost analizată cu ANOVA.

4. Rezultate

4.1 Caracteristicile utilizării Facebook

Numărul mediu de prieteni în rețeaua Facebook ai participanților la acest studiu este de 751. Numărul mediu al prietenilor FB care sunt studenți este de circa două ori mai mic (322), iar cel al prietenilor care sunt studenți în universitatea din care fac parte este și mai mic (87).

Mărimea și structura rețelei de prieteni Facebook pe sexe este prezentată în Tabelul 3. Studenții au o rețea de prieteni mai mare dar numărul de prieteni care sunt studenți este mai mare în cazul studentelor. Diferențele sunt marginal semnificative pentru numărul de prieteni care sunt studenți în aceeași universitate cu respondenții ($F=3.37$, $p=.069$).

Tabelul 3. Mărimea rețelei – variații de gen

Sex	N	FBf	FBfStud	FBfStudU
Masculin	243	769.30	308.05	78.45
Feminin	188	729.37	340.16	98.93
Total	431	751.88	322.06	87.38

Timpul de utilizare este destul de mare ($M=75.83$, $SD=94.86$): 49,9% până într-o oră, 36,2% între o oră și două ore, iar 13,9% peste două ore pe zi. Variația frecvenței și duratei de utilizare pe sexe este prezentată în Tabelul 4. Studentele stau mai mult pe Facebook decât studenții.

Tabelul 4 Frecvența și durata utilizării - diferențe de gen

Sex	N	DaysW	LogDay	MinDay
Masculin	243	6.18	2.94	71.91
Feminin	188	6.44	2.85	80.69
Total	431	6.29	2.90	75.83

4.2 Scopurile utilizării Facebook

Analiza valorilor medii din Tabelul 2 arată că studenții sunt în primul rând interesați să utilizeze Facebook pentru a comunica cu prietenii, în al doilea rând pentru păstra legătura cu foștii colegi de liceu și în al treilea rând pentru a afla ce este nou.

Variația răspunsurilor după profilul facultății este prezentată în Tabelul 5. În paranteză este menționat numărul de observații din fiecare categorie. Cel mai important scop al utilizării – comunicare cu prietenii – este aceeași pentru toate profilele. Al doilea scop în ordinea importanței este însă diferit. Pentru studenții la construcții este mai important să afle ce este nou (FBU10), pentru cei la inginerie să păstreze legătura cu foștii colegi de liceu (FBU7) iar pentru cei având alt profil să localizeze vechi prieteni (FBU8): FBU9, FBU2 și FBU7.

Tabelul 5. Scopuri ale utilizării pe profil (valori medii)

Item	CON(227)	ING (125)	ALT (79)
FBU1	4.33	4.34	4.28
FBU2	4.56	4.29	4.03
FBU3	3.89	4.63	4.34
FBU4	4.34	4.33	4.54
FBU5	4.33	4.47	4.48
FBU6	4.44	4.41	4.56
FBU7	4.99	5.36	5.23
FBU8	4.71	5.22	5.43
FBU9	5.79	5.91	5.70
FBU10	5.00	5.19	5.34

O analiză one-way ANOVA arată că diferențele sunt semnificative statistic pentru itemii FBU3 ($F=6.756$, $p=.001$) și FBU8 ($F6.595$, $p=.002$) și marginal semnificative pentru FBU2 ($F=2.822$, $p=.061$).

Variația motivelor de utilizare pe sexe este prezentată în Tabelul 6. Cea mai mare diferență se înregistrează la itemul FBU3, ceea ce arată că băieții sunt mult mai interesați să intre în contact cu noi persoane pe Facebook decât fetele.

Tabelul 6. Scopuri ale utilizării – diferențe de gen (valori medii)

Item	Masculin (243)	Feminin (188)
FBU1	4.44	4.17
FBU2	4.37	4.39
FBU3	4.47	3.82
FBU4	4.43	4.30
FBU5	4.42	4.37
FBU6	4.45	4.45
FBU7	5.02	5.30
FBU8	4.89	5.12
FBU9	5.81	5.81
FBU10	5.19	5.04

O analiză one-way ANOVA arată că diferențele sunt semnificative statistic pentru itemul FBU3 ($F=12.804$, $p<.001$), și marginal semnificative pentru FBU7 ($F=3.038$, $p=.082$).

4.3 Utilitatea educațională a Facebook

Variația utilității percepute de studenți pe profil este prezentată în Tabelul 7. Analiza valorilor medii pe factorul global (PU) și pe fiecare construct (dimensiune) la nivelul întregului eșantion arată că studenții consideră ca Facebook este în primul rând util pentru colaborare (UC), în al doilea rând pentru informare (UI) și în al treilea rând pentru participare activă (US). Există însă diferențe după profilul facultății.

La nivel de dimensiune, pentru studenții cu alt profil decât construcții și inginerie utilitatea socială este mai importantă decât cea pentru informare. În ceea ce privește media pe construct, studenții de la inginerie și alte facultăți au o percepție similară privind utilitatea socială. Studenții la construcții și cei cu alt profil au o percepție similară privind utilitatea pentru informare.

Rezultatele arată că studenții cu alt profil consideră că utilizarea Facebook îmbunătățește participarea în activități colective într-o măsură mai mare decât studenții de la inginerie și cei de la construcții. Totodată, studenții de la inginerie consideră ca utilizând Facebook pot prezenta mai bine activitatea din universitate altor persoane într-o măsură mai mare decât studenții de la construcții și de la alt profil.

Tabelul 7. Utilitatea Facebook pentru studenți (PU)– variații pe profil

Dimensiune / Item	CON(227)	ING (125)	ALT (79)	Total (431)
US1	4.37	4.78	4.92	4.59
US2	3.74	4.29	4.18	3.98
US	4.06	4.54	4.55	4.29
UI1	4.45	4.75	4.47	4.54
UI2	4.67	4.82	4.42	4.67
UI3	4.25	4.28	4.56	4.31
UI	4.46	4.62	4.48	4.51
UC1	4.85	5.04	5.01	4.94
UC2	4.92	4.86	4.87	4.89
UC3	4.86	5.02	4.89	4.91
UC	4.88	4.97	4.92	4.91
PU	4.51	4.73	4.66	4.60

O analiză one-way ANOVA arată că diferențele sunt semnificative statistic pentru utilitatea socială ($F=5.595$, $p=0.003$) și pentru itemii US1 ($F=4.964$, $p=0.007$) și US2 ($F=4.756$, $p=0.009$).

Variația valorilor medii pe sexe la nivelul factorului global, pe fiecare dimensiune și itemi este prezentată în Tabelul 8. Rezultatele arată că nu există diferențe semnificative între studenți și studente cu privire la utilitatea Facebook. Există totuși o tendință care nu atinge pragul de semnificație în cazul itemului UI3 ($F=3.207$, $p=0.074$) care arată faptul că fetele găsesc într-o măsură mai mare resurse utile pe Facebook.

4.4 Discuție

În ceea ce privește caracteristicile de utilizare, se confirmă rezultatele obținute într-un studiu similar (Balog et al., 2015) în care a fost analizate caracteristicile și motivele utilizării Facebook pe un eșantion provenit de la o facultate cu profil economic din București.

Popularitatea crescută a Facebook în rândul studenților ridică tot mai frecvent semne de întrebare cu privire la potențialul pe care diferitele opțiuni ale aceste rețele de socializare îl pot avea în facilitarea unor activități educaționale.

Analiza pe sexe a mărimii și structurii rețelei de prieteni Facebook arată ca studenții de sex masculin au o rețea de prieteni mai mare dar numărul de prieteni care sunt studenți este mai mare în cazul fetelor.

Tabelul 8 . Utilitatea Facebook pentru studenți – variații de gen

Dimensiune / Item	Masculin (243)	Feminin (188)
US1	4.52	4.68
US2	3.98	3.98
US	4.25	4.32
UI1	4.47	4.64
UI2	4.73	4.59
UI3	4.19	4.48
UI	4.46	4.57
UC1	4.88	5.01
UC2	4.80	5.01
UC3	4.86	4.97
UC	4.85	5.00
PU	4.55	4.67

Analiza scopurilor utilizării Facebook arată că studenții sunt în primul rând interesați să utilizeze Facebook pentru a comunica cu prietenii, în al doilea rând pentru păstra legătura cu foștii colegi de liceu și în al treilea rând pentru a afla ce este nou. Totodată, variația răspunsurilor pe sexe arată că băieții sunt mult mai interesați să intre în contact cu noi persoane pe Facebook decât fetele.

Legat de utilitatea educațională a Facebook, analiza valorilor medii pe construct arată că studenții consideră ca Facebook este în primul rând util pentru colaborare, în al doilea rând pentru informare și în al treilea rând pentru participare activă. Variația valorilor medii pe sexe nu a scos în evidență diferențe semnificative nici la nivel de construct, nici la nivel de itemi între fete și băieți cu privire la utilitatea Facebook.

Există limite inerente ale acestui studiu legate, în principal, de faptul că datele provin numai de la două universități și nu a fost folosită o schemă de eșantionare în aplicarea instrumentelor de cercetare.

5. Concluzii și direcții de continuare

Această lucrare continuă studiile cantitative anterioare privind caracteristicile și motivele utilizării Facebook (Balog et al., 2015) cu analiza unui eșantion lărgit de la alte două universități și extinde aria preocupărilor incluzând utilitatea Facebook pentru studenți.

Frecvența mare a utilizării și timpul îndelungat petrecut de studenți pe Facebook reprezintă un argument pentru investigarea potențialului educațional al acestei rețele de socializare. Rezultatele arată că studenții participanți la studiu consideră ca Facebook este în primul rând util pentru colaborare, în al doilea rând pentru informare și căutare de resurse pentru activitatea din universitate și în al treilea rând pentru participarea în activități colective.

În scopul valorificării potențialului educațional al Facebook este necesară o creștere a interacțiunii între studenți și cadrele didactice prin formarea de grupuri de discuții pe diferite teme cu specific educațional și prin alte inițiative care să implice studenții în rezolvarea de sarcini de învățare și participarea la evenimente științifice.

Confirmare

Această lucrare a fost finanțată în parte din Programul Nucleu TEHSIN 0923 0207 / 2015. Mulțumim cadrelor didactice și studenților de la Universitatea Tehnică de Construcții București și Universitatea Valahia din Târgoviște pentru ajutorul prețios acordat în colectarea datelor necesare realizării acestui studiu.

Referințe

- Amador, P., Amador, J. (2014) Academic advising via Facebook: Examining student help seeking, *Internet and Higher Education* 21, 9–16.
- Arteaga Sánchez, R., Cortijo, V., & Javed, U. (2014). Students' perceptions of Facebook for academic purposes. *Computers & Education*, 70, 138-149.
- Asghar, H.M. (2015) Measuring Information Seeking through Facebook: Scale development and initial evidence of Information Seeking in Facebook Scale (ISFS), *Computers in Human Behavior* 52, 259–270.
- Băltărețu, C.M., Balaban, D.C. (2010). Motivation in Using Social Network Sites by Romanian Students. A Qualitative Approach. *Journal of Media Research*, 6, 67-74.

- Balog, A., Pribeanu, C. (2015) Un model multidimensional al utilității Facebook pentru studenți. *Revista Romana de Interactiune Om-Calculator* 8(2), 157-172.
- Balog, A., Pribeanu, C., Ivan, I. (2015) Charactersitics of Facebook use by students from a Romanian university. Dardala, M., Rebedea, T.E. (Eds). *Proc. RoCHI 2015 - Romanian Conference on Human-Computer Interaction*, 137-140.
- Ellison, N. B., Steinfield, C., & Lampe, C. (2007) The benefits of Facebook “friends”: Social capital and college students’ use of online social network sites. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 12(4), pag. 1143–1168.
- Facebrands.ro (2015) <http://www.facebrands.ro/demografice.html>, accesat pe 8 Aprilie 2015.
- Grosseck, G., Bran, R., & Tiru, L. (2011). Dear teacher, what should I write on my wall? A case study on academic uses of Facebook. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 15, 1425-1430.
- Hamid, S., Waycott, J., Kurnia, S., Chang, S. (2015) - Understanding students' perceptions of the benefits of online social networking use for teaching and learning, *Internet and Higher Education* 26, 1–9.
- Iordache, D.D., Pribeanu, C., Lamanauskas, V., Ragulienė, L. (2015) Usage of Facebook by university students in Romania and Lithuania: a comparative study. *Informatica Economica* 19(1), 46-54.
- Iordache, D.D. (2014) Utilizarea rețelelor de socializare în rândul studenților români – variabile, avantaje și limite. *Revista Romana de Interactiune Om-Calculator* 7(3), 195-208.
- Internet World Stats (2015) Europe Internet Usage Statistics. Miniwatts Marketing Group. Accesat pe 8 Aprilie 2015.
- Jong, B.S., Lai, C.H., Hsia, Y.T., Lin, T.W., Liao, Y.S. (2014) An exploration of the potential educational value of Facebook, *Computers in Human Behavior* 32, 201–211.
- Madge, C., Meek, J., Wellens, J., Hooley, T. (2009) Facebook, social integration and informal learning at university: It is more for socialising and talking to friends about work than for actually doing work. *Learning, Media and Technology*, 34(2), 141–155.
- Mazer, J. P., Murphy, R. E., Simmonds, C. J. (2007) I’ll see you on “Facebook”: The effects of computer-mediated teacher self-disclosure on student motivation, affective learning, and classroom climate. *Communication Education*, 56(1), 1–17.
- Popa, C., Marhan, A.M. (2013). Profilul creativ al adolescenților utilizatori de Facebook, *Revista de Psihologie* 59(2), Editura Academiei Române, 167-178.
- Sheldon, P. (2008) The relationship between unwillingness-to-communicate and students’ Facebook use. *Journal of Media Psychology: Theories, Methods, and Applications*, 20(2), pag. 67.
- Tosun, L. P. (2012) Motives for Facebook use and expressing “true self” on the Internet. *Computers in Human Behavior*, 28(4), pag. 1510–1517.